

RESURSELE BUGETULUI UE IN PERIOADA 2007 - 2012

Conf. univ. dr. Daniela BEJU¹, Ec. Octavian CIUPAC-ULICI

Abstract

Bugetul anual al UE este decis de politicieni aleși, în Parlamentul European și în Consiliu. Comisia propune numai bugetul, și trebuie să respecte plafoanele stabilite pentru o perioadă de timp (în trecut 2007-2013, în prezent 2014-2020) de către acești politicieni aleși. Comisia propune cadrul financiar multianual. Acesta este apoi negociat și adoptat în conformitate cu proceduri transparente și democratice, cu respectarea deplină a suveranității naționale și a drepturilor democratice. Pentru resursele proprii care finanțează bugetul, Consiliul trebuie să ia o decizie în unanimitate, după consultarea Parlamentului European. Această decizie intră în vigoare numai după ce toate statele membre au aprobat în conformitate cu normele lor constituționale.

Cuvinte cheie: buget, resurse financiare, Uniunea Europeană

Clasificarea JEL: H72, E65, N14

1. INTRODUCERE

Bugetul UE este finanțat prin resurse proprii, alte venituri și surplusul reportat din anul precedent. În conformitate cu dispozițiile tratatului, bugetul UE trebuie să fie echilibrat, adică veniturile totale trebuie să fie egale cu cheltuielile totale. În mod normal, există un surplus, ceea ce reduce contribuțiile de resurse proprii ale statelor membre pentru anul următor (tabel 1).

Tabel 1: Evoluția veniturilor bugetului UE în perioada 2007-2013 (milioane euro)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Venituri pe baza TVA	19441	19008	12796	12471	14799	14871
Venituri pe baza VNB	73915	74477	81983	91067	88414	98163
Corectia Regatului Unit	59	400	-321	-115	5	-57
Ajustarea reimplemării deciziei privind resursele proprii 2007			-89			
Lump Sum Reduction Granted for NL & SE			4	-3	-1	2
Justiție și ajustarea afacerilor interne pentru Danemarca, Irlanda și Regatul Unit	0	1	6	-4	0	-3
Total contribuție națională	93414	93886	94379	103416	103217	112976
Resurse tradiționale proprii (75%)	16573	17283	14528	15659	16778	16453
Prelevări agricole	1872	1703	0	0	0	0
Cotizații de zahăr (100%)	-41	944	175	194	176	257
Taxe vamale (100%)	20266	20397	19196	20685	22195	21681
Amounts (25%) retained as TOR collection costs	-5524	-5761	-4843	-5220	-5593	-5484
Total venituri proprii	109987	111169	108907	119075	119995	129430
Excedentul din anul precedent	1848	1529	1796	2254	4539	1497
Excedentul din Fondul European de	0	0	0	0	0	0

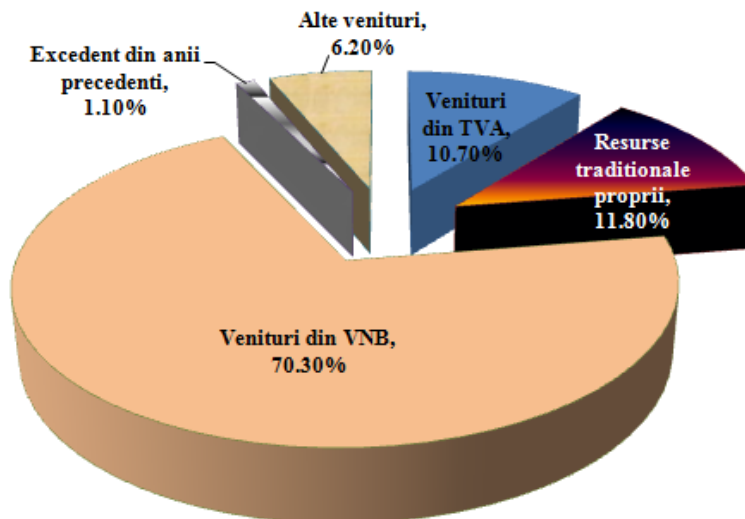
¹ Universitatea "Babes-Bolyai" Cluj Napoca, email: daniela.beju@econ.ubbcluj.ro

Orientare și Garantare Agricolă						
Excedentul din fondul de garantare pentru acțiuni externe	261	126	0	0	0	0
Alte venituri	5467	8761	6922	6467	5466	8614
Total venituri	117563	121584	117626	127795	130000	139541

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

În 2012, resursele proprii s-au ridicat la 129 429,8 milioane euro și alte venituri la 8 613,8 milioane euro. Surplusul reportat din 2011 a fost de 1 497 milioane euro (figura 1).

Figura 1: Structura veniturilor bugetului UE în anul 2012

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

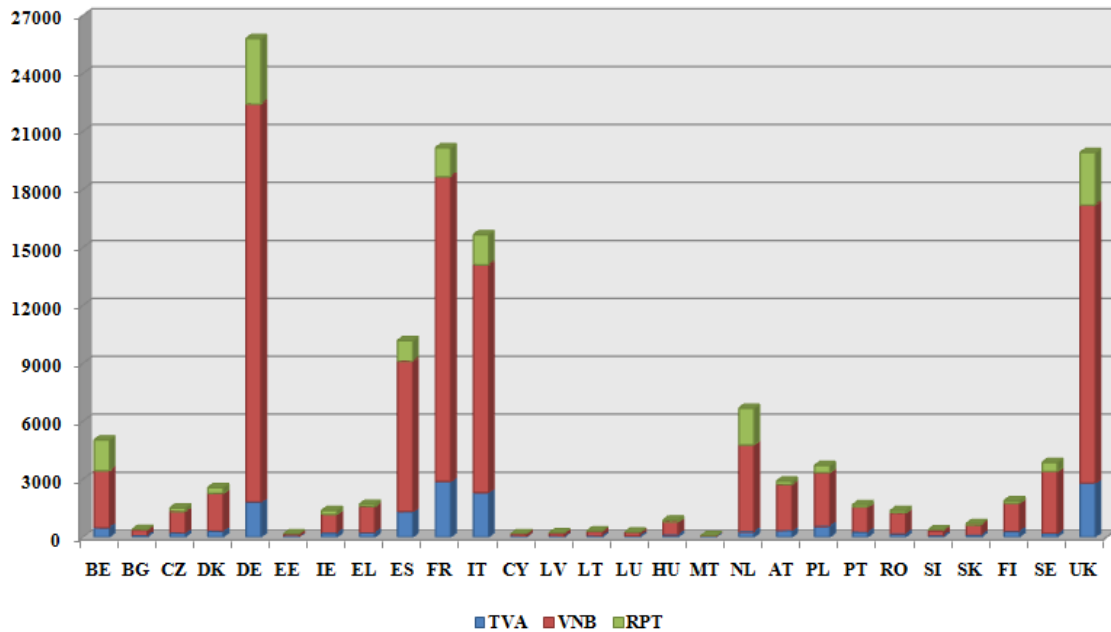
2. RESURSE PROPRII

Valoarea totală a resurselor proprii necesare finanțării bugetului este determinată de cheltuielile totale minus alte venituri. Valoarea totală a resurselor proprii nu poate depăși 1,23% din VNB al UE. Resurse proprii pot fi împărțite în următoarele categorii (grafic 1):

- resursele proprii tradiționale (RPT);
- resursa proprie pe baza TVA;
- resurse proprii pe baza VNB, care joacă rolul de resursa reziduală.

În cele din urmă, un mecanism specific pentru corectarea dezechilibrelor bugetare în favoarea Regatului Unit (corecția UK) este, de asemenea, parte din sistemul de resurse proprii. În plus, unele state membre pot alege să nu participe la anumite politici de justiție și afaceri interne (JAI). Ajustările corespunzătoare sunt introduse la plățile de resurse proprii începând cu anul 2003 pentru Danemarca și 2006 pentru Irlanda și Regatul Unit).

Grafic 1: Evoluția resurselor proprii ale UE în perioada 2012 (milioane euro)

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

Resursele proprii tradiționale (de exemplu, taxe vamale și cotizații pentru zahăr)

RTP sunt percepute de la agenții economici și colectate de statele membre în numele UE. Plățile RTP revin direct la bugetul UE, după deducerea unei cote de 25% reținută de statele membre drept costuri de colectare. Ca urmare a punerii în aplicare în legislația UE, a acordurilor Runderi Uruguay asupra comerțului multilateral, nu mai există nici o diferență semnificativă între taxe agricole și taxe vamale în conformitate cu DRP 2007 (Decizia 2007/436 din 07 iunie 2007 a Consiliului privind sistemul de resurse proprii al Comunităților Europene). Taxele vamale sunt percepute asupra importurilor de produse agricole și non-agricole din țări terțe, la tarife bazate pe Tariful Vamal Comun.

În 2012, veniturile din taxe vamale s-au ridicat la 16,26 miliarde euro (reprezentând 11,65% din total venituri). Ca urmare a acestui fapt, o taxă de producție a fost plătită de către producătorii de zahăr care s-a ridicat la 192,6 milioane euro (0,14%). Ca rezultat, veniturile totale din resursele proprii tradiționale (tabel 3) au fost de 16,45 miliarde euro (11,79%).

Tabel 2: Resursele proprii tradiționale în 2012 (milioane euro)

	Cotizații pentru zahăr	Taxe vamale
Austria	7.7	228.5
Belgia	27.9	2,106.6
Bulgaria	0.7	60.5
Cehia	11.0	253.6
Cipru	0.0	27.0
Croatia	0.0	0.0
Danemarca	5.4	403.1
Estonia	0.0	29.5
Finlanda	1.9	184.3
Franta	50.8	1,948.2
Germania	48.7	4,476.1
Grecia	1.9	162.3

Irlanda	0.0	271.4
Italia	7.0	2,077.4
Letonia	0.0	32.5
Lituania	2.5	63.1
Luxemburg	0.0	15.7
Malta	0.0	12.5
Olanda	12.9	2,529.7
Polonia	31.0	479.6
Portugalia	0.1	159.3
Regatul Unit	16.4	3,605.4
Romania	3.1	171.6
Slovenia	0.0	86.6
Slovenia	6.1	122.7
Spania	10.6	1,436.0
Suedia	7.0	612.9
Ungaria	3.8	125.2

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

Resurse proprii pe baza TVA

Resursa proprie pe baza TVA se percepe la bazele TVA ale statelor membre, care sunt armonizate, în acest sens, în conformitate cu normele Uniunii. Se percepe același procentaj din baza armonizată a fiecărui stat membru. Cu toate acestea, baza TVA luată în considerare este plafonată la 50% din VNB al fiecărui stat membru. Această regulă este menită să asigure statele membre mai puțin prospere să nu plătească proporțional cu capacitatea lor contributivă, deoarece consumul și, prin urmare, TVA-ul au tendința de a ține cont de un procent mai mare din venitul național al unei țări cu niveluri relativ scăzute de prosperitate.

În 2012, "plafonul" de 50% a fost aplicat la cinci state membre (Irlanda, Cipru, Luxemburg, Malta și Slovenia). În conformitate cu DRP 2007, cota uniformă a resursei proprii TVA este fixată la 0,30% din 1 ianuarie 2007. Cu toate acestea, pentru perioada 2007-2013 numai, cota resursei proprii pe baza TVA a fost stabilită la 0,225% pentru Austria, la 0,15% în cazul Germaniei și la 0,10% pentru Olanda și Suedia. Valoarea totală a resursei proprii pe baza TVA (inclusiv soldurile pentru anii precedenți) percepute a ajuns la 14,87 miliarde de euro (adică 10,66% din veniturile totale) (tabel 3).

Tabel 3: Resurse proprii pe baza TVA (milioane euro)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Austria	409.0	389.4	270.7	287.1	306.1	327.0
Belgia	468.5	465.9	349.4	439.2	516.5	475.8
Bulgaria	46.3	52.5	51.0	46.0	51.2	52.8
Cehia	199.9	221.4	170.0	180.9	207.7	198.1
Cipru	25.0	25.5	24.8	24.9	27.0	25.9
Danemarca	332.8	322.3	274.9	256.9	291.3	292.9
Estonia	26.8	23.7	19.9	19.7	22.9	23.0
Finlanda	260.7	246.1	237.2	226.7	266.9	277.2
Franta	3,113.8	2,991.6	2,545.6	2,380.6	2,916.6	2,877.1
Germania	3,635.2	3,336.3	1,705.0	1,586.9	1,671.5	1,803.2
Grecia	697.9	394.5	328.3	293.6	278.6	215.6
Irlanda	276.4	260.1	201.4	193.8	193.5	191.1
Italia	2,030.1	2,907.1	1,378.6	1,558.9	1,811.8	2,294.4

Letonia	35.2	35.3	22.5	13.7	15.9	22.1
Lituania	47.1	53.1	41.8	31.6	27.9	36.7
Luxemburg	53.2	44.8	41.1	39.3	46.7	40.9
Malta	9.1	9.0	8.2	8.1	9.5	9.3
Olanda	936.3	910.6	264.2	202.3	290.3	257.3
Polonia	508.7	562.9	427.6	518.3	527.0	543.9
Portugalia	269.4	251.5	227.7	276.3	299.3	235.3
Regatul Unit	3,409.6	2,940.5	2,124.7	2,629.0	2,513.1	2,794.3
Romania	162.1	168.5	156.6	124.1	138.8	147.1
Slovenia	55.9	60.6	53.9	50.1	54.7	51.9
Slovenia	84.6	72.8	77.0	53.4	60.0	84.0
Spania	1,722.8	1,655.0	1,527.9	760.4	1,964.4	1,317.1
Suedia	486.6	453.8	152.9	149.5	173.1	188.3
Ungaria	137.8	152.8	113.2	119.4	116.6	89.0
Total	19,440.8	19,007.7	12,796.2	12,470.5	14,798.9	14,871.2

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

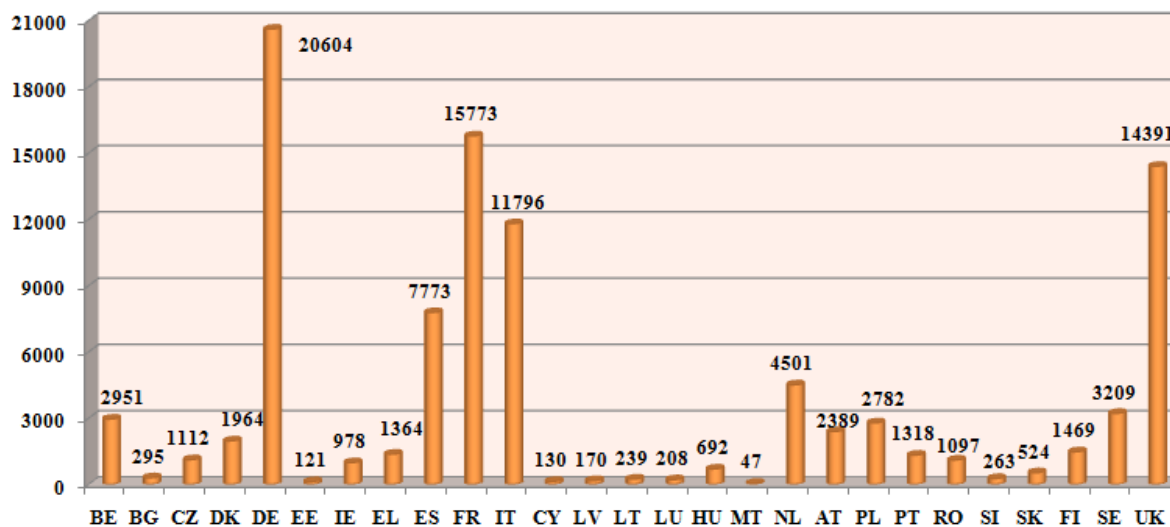
Resursa proprie pe baza venitului național brut

Resursa proprie pe baza VNB a fost introdusă în 1988 pentru a echilibra veniturile și cheltuielile bugetare, adică pentru finanțarea părții din buget care nu este acoperită de alte venituri. Același procent se percepe pe VNB al fiecărui stat membru, stabilită în conformitate cu normele Uniunii. Rata este fixată în timpul procedurii bugetare. Valoarea resursei proprii pe baza VNB necesare depinde de diferența dintre cheltuielile totale și suma totală a altor venituri.

De asemenea, Suedia și Olanda beneficiază de o reducere a contribuției lor anuale a VNB de: 605 milioane euro pentru Olanda și 150 de milioane euro pentru Suedia, exprimată în prețurile din 2004.

În 2012, în conformitate cu DRP 2007, procentul din venitul național brut s-a ridicat la 0.7554%, iar valoarea totală a resursei VNB (inclusiv soldurile pentru anii precedenți) a ajuns la 98,16 miliarde euro, sau 76% din veniturile totale.

Grafic 2: Resursa proprie pe baza VNB în 2012 (milioane euro)

Sursa: <http://ec.europa.eu/budget>

3. Alte venituri

Corecția Regatului Unit

Mecanismul actual de corecție din Marea Britanie a fost introdus în 1985 pentru a corecta dezechilibrul dintre cota Regatului Unit în plățile către bugetul UE și cota sa în cheltuielile UE. Acest mecanism a fost modificat în mai multe rânduri pentru a compensa schimbările în sistemul de finanțare de la bugetul UE, dar principiile de bază rămân aceleași.

Dezechilibrul este calculat ca diferența dintre cota Regatului Unit în cheltuielile UE alocate statelor membre și în totalul de plăți resurse proprii de TVA și VNB. Diferența în puncte procentuale este înmulțit cu suma totală a cheltuielilor UE alocate statelor membre. Regatul Unit rambursează 66% din acest dezechilibru bugetar. Costul corectării este suportat de către celelalte state membre. Distribuția finanțării este calculată, în primul rând, pe baza cotei fiecărei țări în totalul VNB al UE. Cota de finanțare a Germaniei, Olandei, Austriei și Suediei este, totuși, limitată la un sfert din valoarea sa normală. Acest cost este redistribuit în statele membre rămase. DRP 2007 a introdus mai multe modificări la calculul cuantumului corecției Regatului Unit:

- stabilirea cotei resursei proprii TVA la 0,30%, iar cotele reduse acordate temporar în Germania, Olanda, Austria și Suedia cresc valoarea corecției Regatului Unit.
- DRP 2007 suprimă ajustarea referitoare la cheltuielile de preaderare din corecția Regatului Unit aferentă anului 2013 (care urmează să fie bugetată pentru prima dată în 2014).
- se introduce o ajustare privind cheltuielile în noile state membre. Din corecția Regatului Unit din 2008 (primul buget în 2009), cheltuielile totale alocate vor fi reduse de cheltuielile alocate în statele membre care au aderat la UE după 30 aprilie 2004, cu excepția plăților agricole directe și a cheltuielilor legate de piață, precum și acea parte a cheltuielilor pentru dezvoltare rurală provenite din FEOGA, secțiunea Garantare. Această reducere a fost introdusă progresiv, conform următorului program: 20% pentru corecția Regatului Unit din 2008, 70% pentru corecția Regatului Unit din 2009, și de 100% în anii următori. Contribuția suplimentară a Regatului Unit care rezultă din reducerea de mai sus nu poate depăși un plafon de 10,5 miliarde euro, în prețurile din 2004, în perioada 2007-2013. După aderarea Croației acest plafon a fost ajustat în sus.

Valoarea totală a corecției Regatului Unit plătite în 2012, în conformitate cu DRP 2007, s-a ridicat la 3,8 miliarde euro.

Justiție și ajustarea afacerilor interne pentru Danemarca, Irlanda și Regatul Unit

Articolul 10a din Regulamentul (CE, Euratom) nr 1150/2000 prevede un mecanism de ajustare a contribuției statelor membre care nu participă la finanțarea unei acțiuni sau politici specifice a UE, în conformitate cu aceste tratate și protocoalele 4 și 5.

Ajustarea este egală cu produsul dintre înmulțirea sumei totale a cheltuielilor în cauză, cu excepția celor finanțate de către țările non-membre participante, cu procentul VNB al statului membru care are dreptul la ajustare în raport cu VNB a tuturor statelor membre aferente. Ajustarea este finanțată de statele membre participante în funcție de o scală stabilită prin împărțirea VNB al statului membru respectiv la VNB al tuturor statelor membre participante. Nu va fi nici o revizuire ulterioară a acestei ajustării, în cazul unei modificări ulterioare a VNB.

Reducerea forfetară acordată pentru Olanda și Suedia

Articolul 2 alineatul (5) din DRP 2007 ([3](#)) prevede că: "Doar pentru perioada 2007-2013, Olanda beneficiază de o reducere brută a contribuției sale anuale bazate pe VNB de 605

milioane euro, iar Suedia de o reducere brută a contribuției sale anuale bazate pe VNB de 150 milioane euro (sumele sunt exprimate în prețurile din 2004). Aceste sume sunt ajustate la prețurile curente prin aplicarea celui mai recent deflator PIB pentru UE exprimat în euro, cum este prevăzut de către Comisie, respectiv este disponibil din momentul în care proiectul de buget este întocmit. Aceste reduceri brute se acordă după calcularea corecției în favoarea Regatului Unit și finanțarea acestuia prevăzută la articolele 4 și 5 din prezenta decizie și nu va avea nici un impact în consecință."

Alte venituri și excedentul din anul precedent

Veniturile, altele decât resursele proprii cuprind: impozitul și alte rețineri din remunerațiile personalului UE; dobânzile bancare; contribuții din țări terțe la anumite programe ale UE (de exemplu, în domeniul cercetării); rambursări ale asistenței financiare neutilizate ale UE, precum și dobânzile plătite întârziate, respectiv soldul de la exercițiul precedent.

În 2012, valoarea altor venituri s-a ridicat la 8,61 miliarde euro, iar excedentul reportat din anul 2011 a reprezentat 1 497 milioane de euro.

Donații

În conformitate cu articolul 22 din regulamentul financiar, Comisia poate accepta orice donație în UE, cum ar fi fundații, subvenții, cadouri și moșteniri.

Acceptarea de donații, cu o valoare de 50 000 euro sau mai mult, care implică o taxă financiară, inclusiv costuri de follow-up, mai mult de 10% din valoarea donației făcute este supusă autorizării de către Parlamentul European și Consiliu, ambele din care acționează în această privință în termen de 2 luni de la data primirii cererii din partea Comisiei. În cazul în care nu există nici o obiecție în acest termen, Comisia ia o decizie definitivă privind acceptarea.

Donațiile apar foarte rar. Procedura descrisă mai sus se aplică și atunci când o instituție a UE, alta decât Comisia, primește o donație. Principalul eveniment cu privire la donații în anul 2012 a fost cel de acordare a Premiului Nobel pentru Pace a UE pentru contribuția de peste 6 decenii la progresul păcii și reconcilierii, a democrației și a drepturilor omului în Europa. Premiul în bani s-a ridicat la 8 milioane de coroane suedeze (peste 900 mii euro). Fondurile aferente Premiului Nobel pentru Pace 2012 sunt folosite pentru a sprijini educația în situații de urgență și proiecte în situații de criză, care vizează copiii afectați de conflicte. Comisia completează premiul în bani cu fonduri proprii.

Amenzi

Amenzile companiilor pentru încălcarea regulilor de concurență ale UE fac parte din alte venituri. Articolele 101 și 102 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) interzic diverse practici anticoncurențiale. Articolul 103 conferă competențele Consiliului European de a pune în aplicare un sistem de aplicare, inclusiv impunerea de amenzi. Regulamentul Consiliului (CE) nr 1/2003, pe baza articolului 103 din TFUE, acorda Comisiei competența de a pune în aplicare aceste norme și amenda companiile pentru încălcări.

În 2012, Comisia a impus 61 amenzi individuale, în cinci cazuri, reprezentând 1,9 miliarde euro, asupra companiilor care încalcă legislația în domeniul concurenței. Paisprezece amenzi individuale, reprezentând 65,7 milioane euro, au fost acceptate de către societăți. Toate celelalte amenzi au fost contestate în fața Tribunalului. Când o companie amendată decide să facă apel la decizia Comisiei în fața Curții, amenda trebuie să fie acoperită fie de o plată provizorie, fie de o garanție bancară. Din toate amenzile în curs din anul 2012 și mai devreme, aproximativ 2,5 miliarde euro au fost acoperite prin garanții bancare de la 31

decembrie 2012, în timp ce volumul global al amenzilor încasate provizoriu a fost de aproximativ 6,3 miliarde de euro la acea dată.

CONCLUZII

Bugetul UE a fost de aproximativ 140 de miliarde € în 2011, suma care este foarte mică în comparație cu suma bugetelor naționale ale celor 27 de state membre ale Uniunii Europene, care se ridică la peste 6.300 de miliarde €. Cu alte cuvinte, totalul cheltuielilor publice ale celor 27 de state membre este de aproape 50 de ori mai mare decât bugetul UE!

Ca o perspectivă, un cetățean al UE a plătit doar 67 de cenți, în medie, pe zi, pentru a finanța bugetul anual în 2010. Acesta înseamnă mai puțin de jumătate din prețul unei cești de cafea - o cheltuială mica, având în vedere beneficiile enorme pe care UE le aduce cetățenilor. De fapt, bugetul UE este mai mic decât bugetul unui stat membru de talie mijlocie, cum ar fi Austria sau Belgia.

Totodată, bugetul UE reprezintă aproximativ 1% din Produsul Intern Brut al UE-27, în timp ce bugetele statelor membre reprezintă, în medie, 44% din PIB. Bugetul UE este întotdeauna echilibrat, ceea ce înseamnă că nici un euro este nu cheltuit pe datorie, respectiv 94% din ceea ce se varsă la bugetul UE este cheltuit în statele membre cu privire la politicile și programele de care beneficiază în mod direct cetățeni.

BIBLIOGRAFIE:

- [1].European Union public finance, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014
- [2].EU BUDGET 2013 – Financial Report, Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2014
- [3].Analysis of the budgetary implementation of the Structural and Cohesion Funds in 2013, EUROPEAN COMMISSION, may 2014
- [4].www.zf.ro
- [5].<http://ec.europa.eu/budget>